

Vabilo na naročbo IV. letnika „Slovana“.

Z današnjim zvezkom se zaključuje III. letnik „Slovana.“ Iznova vabimo vse Slovence in Slovenke, da se pridružijo „Slovanovim“ naročnikom. Zavedamo se, da je bil „Slovan“ od svojega početka resen slovanski umetniški list, ki ima nalogo: realizovati idejo slovanske kulturne vzajemnosti, seznanjati Slovence s kulturnimi razmerami, z literarnimi in umetniškimi pridobitvami napredujočih bratskih narodov ter iskati duševnih vezi, ki naj spojé vse Slovanstvo v mogočno kulturno organizacijo. Pri vsej goreči ljubezni do Slovanstva pa se „Slovan“ ni in ne bo izgubljal v sanjarstva in v nekritično hvalisanje vsega, kar se godi v slovanskih rodovih. Brez frazastega entuziazma, zato pa z resnim zanimanjem in samostojnim mišljenjem družimo se s kulturo slovansko! Nikdar in nikjer nismo delali za svoj list vsiljive reklame, ker smo mnenja, da naj si „Slovan“ pridobi ugleda sam s svojo vsebino, s svojo moderno, vedno okusno opremo in pa z razkošnim številom svojih velikih in krasnih ilustracij. Lahko bi se bili opetovano ponášali s kritikami, ki stavijo „Slovana“ med najlepše ilustrovane liste slovanske. Smelo trdimo, da za toli nizko ceno ni dobili tako bogato in umetniško ilustrovanega lista tolikega obsega! Na celem slovanskem jugu danes ni ilustrovanega zbornika, ki bi se mogel primerjati s „Slovanom“ po svoji zanimivi in aktualni vsebini in po svoji opremi! In na to smemo biti ponosni.

Smer in program „Slovana“ ostaneta tudi v IV. letniku neizpremenjena. Prinašali bomo **samo izvirne pesmi, romane, novele, povesti in aktualne, poljudno pisane članke prvih naših poetov in pisateljev-prozaikov**, zasledovali napredek slovanske kulture na vseh poljih, se zlasti živo zanimali za **gledališče, glasbo in obrazovalno umetnost**, beležili najnovejše literarne in umetniške pojave ter izkušali, da ostane „Slovan“ **najtočnejši jugoslovanski informativni list za moderno književnost, umetnost in prosveto sploh**. Poučni spisi krajšega obsega bodo, kakor doslej, vseskozi aktualne važnosti in splošne zanimivosti. Dajali bomo dopisnikom vedno svobodno besedo in gojili kritiko posebno skrbno ter poročali objektivno o vseh pomembnejših pojavih v domačem in tujem kulturnem gibanju.

„Slovan“ je izključno literaren in umetniški list, ki zastopa vedno **napredno, protirekcionarno stališče ter hoče, kakor doslej, ostati zatočišče svobodne umetnosti in svobodnega prepričanja**. V njem bodo našli prostora pisatelji in umetniki vseh smeri in struj resnične umetnosti, poezije in vede.

Krog „Slovanovih“ sodelalcev se širi vedno, ter štejemo med njimi najodličnejše pesnike, noveliste in znanstvenike, ki so nas založili že tudi za IV. letnik s **pesmimi, črticami, novelami, z romani in s celo vrsto aktualnih člankov in razprav**.

Naj navedemo le nekatere:

Gospod Ivan Lah v Pragi obelodani svoj veliki socialni roman „**Iz časa romantike**“. Dejanje romana se vrši v polpretekli dobi na Dolenjskem v kmetijskih in malomestnih slojih. Roman bo izhajal vse leto. — Gospod dr. Ivo Šorli v Gorici priobči svojo daljšo povest iz kmetijskega življenja z naslovom „**Na Črnem brdu**“. Snov je zajeta iz srede slovenskega naroda na Goriškem. Poslal pa nam je tudi troje elegantno pisanih, psiholoških črtic. — Gospod Ivan Cankar nam je poslal noveleto „**Na otoku**“ ter nam je obljubil več črtic. Gospa Zofka Jelovškova v Pragi priobči svoje „**Silke iz praškega ghétta**“. Gospod Cvetko Golar v Trstu nam je obljubil daljšo novelo „**Sence očetov**“ ter ostane tudi kot pesnik naš stalni sodelavec. — Gospod J. K. Podgorjanski v Ljubljani nam je izročil črtico iz sodne dvorane „**Blatnikova prisega**“ in novelo v pismih. — Gospod J. J. Štefanov nam je poslal humora polno črtico iz življenja dosluženega francoskega vojaka, originalnega Slovenca in sicer pod naslovom „**Oče Šum**“. — Gospod Pavel Flerè, učitelj pri Ptuj, nam je poslal

dve črtici „Glulletta“ in „Konfiteor profesorja M“. — Socialno-politični roman „Nad prepadom“ izpod peresa urednikovega pa se v IV. letniku nadaljuje in zaključí. — Gospod vseučil. prof., ruski drž. svetnik dr. V. pl. Šercl nam je izročil črtice iz življenja starih Indov. — Gospod gimn. ravnatelj dr. Karel Glaser v Ogr. Brodu nam je poslal dva spisa „Ali mora Shakespearov prelagatelj biti sam pesnik?“ in „Predsodki gledé španske literature“. Gospod gimn. ravnatelj Josip Starè na Bledu nam je izročil izborni životopis „Josip Torbar“. Gospod profesor P. dva literarnohistorična spisa „Dva glagoljaša iz reformacijske dobe“ in „Hans Ungnad baron Sovneški“. — Gospod profesor dr. Anton Dolar v Celju članek „Češkoslovska vzajemnost“. — Gospod dr. Fran Goestl v Lainzu pri Dunaju nam je poslal dva članka „Lajiki in blazniki“ in „Dejanja v nezvesti in v omračenju“. — Gospod Leopold Lenard priobči svoj obraz iz tujine „V tjomnuju dalj“. Gospod I. V. na Dunaju nam je izročil potopis „V Adriji in Levanti“. — Gospod Peter pl. Radics v Ljubljani nam je pripravil več krajših zgodovinskih črtic in aktuvalnih životopisov.

„Slovan“ bo še nadalje prinašal mnogoštevilne in velike ilustracije, najlepše reprodukcije izvornih slovenskih slik in kipov ter slavnih, zlasti slovanskih umotvorov. Nabavili smo že mnogo krasnega ilustrativnega gradiva. Res da je ilustrativni del lista najdražji in da je pridobivanje dobrih slik najtežavnejše; vendar se založništvo „Slovana“ ne straši ni truda ni stroškov ter bo še nadalje v tem oziru napelo vse svoje sile, da poda Slovencem list, s kakršnim se lahko ponasamo tudi pred velikimi narodi. Svoje zveste naročnike pa prosimo, da nam v svojih krogih pridobivajo novih naročnikov! Čim več naročnikov bo imel „Slovan“, tem lažje bo vršil svoj program in tem lepši bode po vsebini in obliki! Naj se nam torej javljajo Slovenci in Slovenke, ki bi se na naš list naročili, da jim pošljemo 1. zvezek IV. letnika na ogled! Obenem pa se obračamo vnovič do slovenskih literatov in umetnikov, da nas podpirajo še nadalje. Vsak prispevek literata ali umetnika nagraja založništvo po najvišjem, pri nas običajnem merilu.

Pri tej priliki se obračamo zopet do vseh rodoljubnih Slovencev in Slovenk: **Podpirajte in širite „Slovana“, kjerkoli le morete!** Naj bi ne bilo slovenskega društva, slovenske javne knjižnice, slovenske srednje šole in slovenske rodbine brez našega lista! „Slovan“ je salonski umetniški list, ki je vsaki knjižnici v okras. Ponavljamo zopet: **Le če bo imel „Slovan“ veliko rednih naročnikov, bo mogel vzdržati se ne le na sedanji višini, nego tudi dvigniti se še višje!**

Hkratu moramo opozoriti svoje p. n. naročnike, da jim brez naročnine vbodoče nikakor ne moremo določiti lista. S „Slovanom“ imamo prevelikih stroškov, ki jih moramo tudi sami pokrivati sproti. Ilustracije „Slovana“ nam napravljajo mnogo težkih bremen, saj je nabava izvornih ali izposojenih klišejev jako draga. Zaradi ilustracij mora imeti „Slovan“ tudi poseben, najdragocenejši papir, in tiskanje v barvah stroške za list še izdatno pomnožuje. „Slovan“ stane za vse leto 12 K, za pol leta 6 K. Dijakom in učiteljem se naročnina primerno zniža.

Tudi I., II. in III. letnik „Slovana“ je dobiti še nevezan po K 12.—; vezan v izvirne platnice po K 17.—.

Končno opozarjamo svoje naročnike, da se „Slovan“ razpošilja redno in točno na sporočene nam naslove; ako pa se primerijo vzlic temu nepravilnosti, naj zahtevajo p. n. naročniki remedure pri dotičnem poštnem uradu!

V Ljubljani, dné 1. novembra 1905.

Za uredništvo in izdajateljstvo „Slovana“

Fran Govékar in Dragotin Hribar.

